

Delårsrapport med prognos 1 2021

**Vuxenutbildnings- och
arbetsmarknadsnämnden**

Beslutad av Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, den 28 maj 2021, § 51

Innehåll

1	Förslag till beslut.....	3
2	Förvaltningschefens bedömning och analys	4
2.1	Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos.....	4
3	Delårsresultat och prognos 1 för år 2021.....	6
3.1	Enheternas delårsresultat och prognos.....	8
3.2	Intäcks- och kostnadsutveckling	10
3.3	Verksamheternas delårsresultat och prognos.....	11
3.4	Investeringar	11

1 Förslag till beslut

Förvaltningen har sammanställt en delårsrapport med prognos som innehåller analys av ekonomiskt utfall till och med april samt prognos för helår 2021.

Nämndens budgetram uppgår till 548 684 tkr och totalt har nämnden till och med april förbrukat 91 procent av budget för perioden. Exklusive intraprenaden är förbrukningen av budget för perioden 95 procent.

Utifrån ekonomiskt utfall till och med april samt bedömda förändringar under resterande del av året prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget på 3 059 tkr inklusive intraprenaden och en positiv avvikelse på 8 956 tkr exklusive intraprenaden. Prognostiserad avvikelse inklusive intraprenaden motsvarar 0,6 procent av budgetramen och exklusive intraprenaden motsvarar avvikelsen 2,2 procent av budgetramen.

Förvaltningens förslag till Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

1. Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fastställer delårsrapport med prognos 1 för 2021.
2. Delårsrapporten överlämnas till Kommunstyrelsen för vidare hantering.

2 Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos

Avsnittet berör även händelser av väsentlig betydelse och förväntad utveckling. Dessa områden kommer att utvecklas vidare i budgetarbetet och i delår 2.

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden prognosticerar 3 059 tkr i positiv avvikelse mot budget inklusive intraprenaden. Det motsvarar 0,6 procent av budget. Prognosen exklusive intraprenaden är en positiv avvikelse mot budget på 8 956 tkr.

Intraprenaden planerar att förbruka en del av sitt ackumulerade överskott och prognosticerar därför en negativ avvikelse mot budget. Bakgrunden är primärt att intraprenaden inte får ackumulera mer överskott än vad som redovisades i bokslutet för 2020 och att vidtagna åtgärder för budget i balans tar tid innan full utgiftseffekt uppnås.

Den huvudsakliga förklaringen till nämndens överskottsprognos är att verksamhetsområde arbetsmarknad framförallt på grund av pandemirelaterade restriktioner och delvis på grund av läget på arbetsmarknaden inte kan bedriva verksamhet i planerad och budgeterad omfattning. Det är särskilt problematiskt mot bakgrund av den höga arbetslösheten och ett ökande antal klienter i långvarigt behov av ekonomiskt bistånd och verksamheten behöver skalas upp så fort restriktionerna reduceras.

Pandemins påverkan på konjunkturen och arbetslösheten har, i Örebro, inte resulterat i så stor ökning av det ekonomiska biståndet som tidigare befarats av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Det beror till stor del på att staten har möjliggjort för fler arbetslösa att få arbetslöshetsersättning (a-kassa).

Nämnden har gjort stora besparingar, cirka 30 mkr på två år, för att klara effektiviseringskrav samt för att rymma kostnadsökning av det ekonomiska biståndet inom budget. Samtidigt har nämnden, tack vare tillfälliga resurstillskott, inte minst genom det av kommunstyrelsen beslutade arbetsmarknads- och tillväxtpaketet, kunnat göra satsningar för att möta de ökande behoven av arbetsmarknadsåtgärder och vuxenutbildning. Viktiga delar av utvecklingsarbetet, inom framförallt verksamhetsområdena arbetsmarknad respektive försörjning, har behövt skjutas fram eller genomföras i mindre skala än planerat på grund av pandemirelaterade restriktioner. Det bör därför avslutningsvis noteras att nämndens överskott inte är planerat och att de utnyttjade resurserna så snart det är möjligt utifrån gällande restriktioner behöver omsättas i verksamhet.

Konjunkturen och läget på arbetsmarknaden är av stor betydelse för nämndens ansvarsområden. Arbetsförmedlingen prognosticerar 8,3 procents arbetslöshet i riket 2021. De senaste åren har arbetslösheten i Örebro kommun legat ungefär en procentenhet över riket. Regeringen bedömer i den ekonomiska vårpropositionen att ekonomin återhämtar sig redan 2021, sett till bland annat BNP-utveckling och offentlig konsumtion, och att arbetslösheten sjunker något om än från höga nivåer.

Särskilt hög arbetslöshet bland personer som endast har förgymnasial utbildning och bland utrikes födda gör att det fortsatt finns stora behov av vuxenutbildning, såväl på grundläggande nivå som på gymnasienivå och inom svenskundervisning för invandrare (SFI).

Över tid har andelen försörjningsstödstagare som har ohälsa i vid mening som huvudsakligt försörjningshinder ökat vilket medför utmaningen att traditionella insatser inom arbetsmarknad och vuxenutbildning på ett mer effektivt sätt behöver kombineras och samordnas med utredande och behandlande åtgärder som andra huvudmän, som regionen och Försäkringskassan, ansvarar för.

Nämnden har gjort flera strategiska åtaganden utifrån rådande läge och aktuella behov. Dessa inkluderar satsningar på mer vuxenutbildning, inklusive SFI, modernisering av arbetsmarknadsåtgärderna mot arbetsmarknadens aktuella behov och struktur samt digitalisering och förändrat arbetssätt inom verksamhetsområde försörjning för att frigöra resurser för mer klientnära förändringsarbete.

3 Delårsresultat och prognos 1 för år 2021

Delårsresultat och prognos – ekonomi

Förvaltningen har sammanställt en delårsrapport med prognos som innehåller analys av ekonomiskt utfall till och med april samt prognos för helår 2021. Nämndens budgetram uppgår till 548 684 tkr och totalt har nämnden till och med april förbrukat 91 procent av budget för perioden. Exklusive intraprenaden är förbrukningen av budget för perioden 95 procent.

Utifrån ekonomiskt utfall till och med april samt bedömda förändringar under resterande del av året prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget på 3 059 tkr inklusive intraprenaden och en positiv avvikelse på 8 956 tkr exklusive intraprenaden. Prognostiserad avvikelse inklusive intraprenaden motsvarar 0,6 procent av budgetramen och exklusive intraprenaden motsvarar avvikelsen 2,2 procent av budgetramen.

Förutsättningarna inför året innebar att nämnden ålades ett effektiviseringskrav på - 4 313 tkr samt att nämnden behövde genomföra ytterligare effektivisering motsvarande -8 094 tkr för att klara kostnadsökning av ekonomiskt bistånd inom budget. Se vidare under *Effektivisering*.

Verksamhet Försörjning

Prognosen visar en negativ avvikelse mot budget på -1 002 tkr. För verksamhet försörjning kunde det under 2020 konstateras att färre nyansökningar inkom jämfört med tidigare år, men att allt fler hushåll blev var beroende av ekonomiskt bistånd under längre tid. Denna utveckling är väl i linje med den riksomfattande utvecklingen av arbetslösheten. Under de första månaderna av 2021 ser denna utveckling ut att fortsätta. Vid jämförelse av antalet nyansökningar för första tertialen (januari-april) 2020 och motsvarande period 2021 så framkommer att antalet nyansökningar har minskat med 20 procent (157 st. ansökningar). Antalet ansökningar har ökat med 1 procent (91 st. ansökningar) 2021 i jämförelse med 2020.

Att antalet nyansökningar går ner är mycket positivt och bidrar till att totalt antal unika hushåll som uppstår ekonomiskt bistånd minskar. Dock kan det konstateras att biståndstidens längd ökat för perioden januari – april i år jämfört med motsvarande period föregående år, en ökning från 87 till 90 dagar för perioden mellan 2020 till 2021. Att fler hushåll uppstår ekonomiskt bistånd en längre tid gör att snittantal hushåll per månad ökar. För perioden januari – april är antalet unika hushåll 48 färre än föregående år men antal hushåll per månad i snitt är 27 fler.

På grund av pandemin finns, liksom förra året stora osäkerheter kring utvecklingen på arbetsmarknaden och avseende olika myndigheters agerande vilket medför svårigheter att prognostisera det ekonomiska biståndets utfall för året. Baserat på utfallet till och med april samt utvecklingen av nyansökningar prognostiseras utfallet för ekonomiskt bistånd att bli i linje med budget.

Inom verksamhet försörjning finns också en mindre minskning av intäkter i prognosen jämfört med budget kopplat till statsbidrag och återbetalning av ekonomiskt bistånd.

Verksamhet Arbetsmarknad

Prognoser visar en positiv avvikelse mot budget på +8 487 tkr. Verksamheten påverkas kraftigt av pandemin då anpassningar till rådande restriktioner gör att volymerna av arbetsmarknadsanställningarna begränsas kraftigt. Då driften inom verksamheten inte är i full gång finns också ett antal vakanser som man valt att inte

anställa till. Enheternas utfall och prognos påverkas också av minskad försäljning och antal inkomna uppdrag till följd av pandemin. Även detta bidrar till det prognostiserade överskottet.

Prognosen bygger på att pandemin påverkar verksamheten fram till och med augusti, och att en upptrappning är möjlig från och med september med målsättningen att så många deltagare som möjligt ska kunna ta del av insatserna. Vid sammanställningen av denna delårsrapport är detta antagande i linje med uttalanden från Folkhälsomyndighet och Regering. Beroende på pandemins utveckling är dock myndigheterna tydliga med att tidplanen kan komma att revideras varför även verksamhetens tidplan och prognos kan ändras till delårsrapport 2.

Även verksamheten som bedrivs inom enheten Ung Arena påverkas kraftigt av pandemin. Prognosen för 2021 visar på en mindre positiv avvikelse från budget på +247 tkr som är hänförligt till en vakant tjänst. Dock inrymmer prognosen ökade statsbidrag motsvarande 4 500 tkr som tilldelats för att stimulera jobb till unga. I prognosen finns motsvarande tillkommande kostnader prognostiserade. Dock finns det viss osäkerhet i hur pandemin kommer att påverka feriepraktiken och jobb till unga. Faktiskt utfall kommer att följas upp under hösten.

Verksamhet Vuxenutbildning

Prognosen visar en negativ avvikelse mot budget på -5 897 tkr. Denna negativa avvikelse är enligt plan för att nyttja det ackumulerade resultat som intraprenaden har med sig från tidigare år. Verksamheten har påverkats kraftigt av Coronapandemin och fått göra stora anpassningar för att klara att bedriva verksamheten i enlighet med gällande restriktioner. I årsbokslutet för 2020 kunde det konstateras att vissa kostnader hade sjunkit till följd av pandemin, t.ex. förbrukningsmaterial och kompetensutveckling, medan andra kostnader ökat, exempelvis städning och distansutbildning. Dessa effekter kan konstateras även 2021, dock antas verksamheten kunna återgå till ett normalläge under hösten. Likt föregående år så påverkan verksamheten kraftigt av pandemin men nettopåverkan på det ekonomiska utfallet är förhållandevis litet.

Effektivisering

Inför budgetåret minskades nämndens budgetram med -4 313 tkr i effektiviseringskrav. Budgetramen minskades också med ytterligare -6 000 tkr jämfört med 2020 då nämnden erhöll motsvarande summa i tillfälligt anslag. Utöver detta var nämnden tvungen att ta fram effektiviseringsåtgärder motsvarande -8 094 tkr för att klara finansiering som lyfts för att finansiera nämndens del av det kommungemensamma rekryteringscentret, en kommunikatör i beredskap samt för att rymma ökade kostnader för ekonomiskt bistånd inom budget.

Nämnden har vid framtagande av åtgärder till 2021 tagit hänsyn till genomförbarhet av samt minsta möjliga negativa påverkan på verksamhetsmålen. Dock ska det noteras att omfattningen av nödvändiga åtgärder är förhållandevis stor sett till nämndens budgetomslutning, åtgärder motsvarande 3,4 procent av budgetomslutningen togs fram i samband med budgetarbetet måste genomföras för att klara en budget i balans 2021. Effektiviseringsåtgärder har fördelats ut på verksamheten enligt följande:

- Verksamhet Försörjning - 2 123 tkr
- Verksamhet Vuxenutbildning - 6 684 tkr
- Verksamhet Arbete - 9 600 tkr

Effekter av coronapandemin

Nämndens verksamheter påverkas av händelser i omvärlden och verksamheterna har såklart påverkats kraftigt av pandemin, de ekonomiska effekterna är både direkta och indirekta och svåra att sammanställa som helhet. Detta på grund av att det är svårt att isolera och kvantifiera effekterna som pandemin har och särskilja dessa från övriga påverkansfaktorer.

Den ekonomiska nettoeffekten av pandemin utgörs av både tillkommande och uteblivna kostnader och intäkter vilket ytterligare. Tydlig för 2021 är dock att ekonomin inom verksamhet arbete påverkas kraftigt genom att volymerna kraftigt begränsats på grund av pandemin vilket påverkar både intäkter och kostnader och bidrar till att prognosen visar en positiv avvikelse från budget.

3.1 Enheternas delårsresultat och prognos

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	2021 Utfall jan - april	2021 Budget jan - april	Förbr %	2021 Budget	2021 prognos 1	Avvikelse Budget - prognos
Verksamhet Försörjning	-98 421	-98 385	100%	-291 231	-292 232	-1 002
Verksamhet Arbetsmarknad	-27 009	-31 119	87%	-96 281	-87 793	8 487
Verksamhet Vuxenutbildning	-38 393	-49 822	77%	-137 214	-143 112	-5 897
Nämnd	-287	-282	102%	-845	-845	0
Förvaltningsledning	-5 974	-8 179	74%	-23 113	-21 643	1 471
- varav planeringsreserv	0	-167	0%	-500	-500	0
Nettokostnad	-170 085	-187 787	91%	-548 684	-545 625	3 059
- varav intraprenader	-38 393	-49 822	77%	-137 214	-143 112	-5 897
Nettokostnad exkl. intraprenader			0	-411 470	-402 513	8 956
Ingående ackumulerat resultat						10 326
Ianspråktagande av ack resultat intraprenader						-5 897
Nya underskott						
Nya överskott						
Utgående ackumulerat resultat						4 429
Avvikelse inklusive ianspråktagande av ack resultat intraprenader						
Årets avvikelse exkl. intraprenader						8 956
Årets avvikelse intraprenader (dvs nya över- och eller nya underskott)						-5 897
Justerad avvikelse						3 059

Verksamhet försörjning

Verksamhet försörjning	2020 bokslut	2021 utfall jan - april	2021 budget jan - april	Förbr %	2021 budget	2021 prognos 1	Avvikelse budget - prognos
Ledning	-8 596	-3 175	-3 289	97%	-8 909	-8 836	72
Försörjning	-276 093	-95 246	-95 096	100%	-282 322	-283 396	-1 074
Nettokostnad	-284 689	-98 421	-98 385	100%	-291 231	-292 232	-1 002

Verksamhet Vuxenutbildning

Verksamhet vuxenutbildning	2020 bokslut	2021 utfall jan - april	2021 budget jan - april	Förbr %	2021 budget	2021 prognos 1	Avvikelse budget - prognos
Intraprenad, komvux	-139 812	-38 393	-49 822	77%	-137 214	-143 112	-5 897
Nettokostnad	-139 812	-38 393	-49 822	77%	-137 214	-143 112	-5 897
Prognostiserat ianspråktagande av ack resultat							5 897
Justerad nettokostnad	-139 812	-38 393	-49 822	77%	-137 214	-143 112	0

Verksamhet Arbetsmarknad

Verksamhet arbetsmarknad	2020 bokslut	2021 utfall jan - april	2021 budget jan - april	Förbr %	2021 budget	2021 prognos 1	Avvikelse budget - prognos
Ledning	-12 520	-4 497	-5 134	88%	-14 133	-14 111	22
Ung Arena	-20 945	-3 917	-3 426	114%	-18 721	-18 474	247
Arbetsmarknadsanställningar	-26 148	-3 960	-7 583	52%	-22 748	-13 403	9 345
AME Vuxna	-38 433	-14 635	-14 976	98%	-40 679	-41 805	-1 126
Summa	-98 045	-27 009	-31 119	87%	-96 281	-87 793	8 487

Förvaltningsledning

Förvaltningsledning	2020 bokslut	2021 utfall jan - april	2021 budget jan - april	Förbr %	2021 budget	2021 prognos 1	Avvikelse budget - prognos
Nämnd	-863	-287	-282	102%	-845	-845	0
Förvaltningsledning	-10 465	-5 974	-8 179	73%	-23 113	-21 643	1 471
- Varav Planeringsreserv	0	0	-167	0%	-500	-500	0
Nettokostnad	-11 328	-6 261	-8 461	74%	-23 958	-22 487	1 471

3.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Kontogrupp	2020 Bokslut	2020 Budget	2020 Utfall jan- april	2020 Förbr %	2021 Budget	2021 Utfall jan- april	2021 Förbr %	2021 Prognos 1	Avvikelse Budget - prognos
Intäkter	183 659	168 866	66 865	40%	222 223	58 498	26%	219 893	-2 330
Personalkostnader	-277 977	-272 320	-90 575	33%	-268 888	-93 448	35%	-267 424	1 464
Personalkostnader arb.mark.åtg	-51 405	-59 473	-19 422	33%	-115 303	-14 616	13%	-69 322	45 981
Lokalhyror	-33 378	-33 468	-10 833	32%	-35 725	-12 205	34%	-36 265	-540
Ekonomiskt bistånd	-218 017	-205 426	-70 870	34%	-223 645	-73 875	33%	-223 645	0
Kapitalkostnader	-4 064	-3 529	-1 353	38%	-3 387	-1 189	35%	-3 401	-14
Övriga kostnader	-132 693	-138 850	-32 213	23%	-123 959	-33 251	27%	-165 461	-41 502
Summa	-533 874	-544 200	-158 402	29%	-548 684	-170 085	31%	-545 625	3 059

Tabell ovan visar att utfall för perioden januari – april 2021 är 11,7 mnkr högre än utfallet för samma period föregående år. Flödet av intäkter och kostnader är ojämnt inom flera av nämndens verksamheter varför utfallet för en viss period kan variera mellan åren. En djupare analys av siffrorna i ovan tabell har gjorts och nedan har noterats.

Avseende helårsprognosen för intäkterna så är avvikelsen mot budget relativt liten men vid djupare analys så framgår att verksamhet Arbete prognostiserar kraftigt lägre intäkter än budgeterat, vilket är hänförligt till de begränsade volymerna på grund av pandemin som nämnts tidigare i denna rapport. Verksamhet Vuxenutbildning prognostiserar betydligt högre intäkter än budgeterat vilket är hänförligt till de yrkesvux utbildningar som finansieras av statsbidrag. En stor del av statsbidragen var inte sökta eller beviljade när budget lades varför justering av beloppen gjorts till prognosen. Motsvarande förändring har gjorts på prognostiserad kostnad för köp av utbildning, den förändringen syns på avvikelsen mellan budget och prognos för Övriga kostnader i ovan tabell.

Avseende personalkostnader för personer i arbetsmarknadsåtgärder är utfallet lägre 2021 jämfört med motsvarande period 2020. Som nämnts ovan påverkas prognosen för helår både avseende intäkter och kostnader av att verksamheten på grund av pandemin tagit in långt färre deltagare under pandemin än vad man skulle ha gjort vid normalläge.

Utfallet till och med april för ekonomiskt bistånd är 3,0 mnkr högre än utfallet för motsvarande period 2020. Ökningen är delvis hänförlig till ökning av norm och hyra, för vilket nämnden erhåller budgetkompensation från Kommunstyrelsen. Prognosen för helåret kommenteras ytterligare under avsnitt 3.

3.3 Verksamheternas delårsresultat och prognos

Verksamhet, belopp i tkr	2020 Bokslut	2021 Utfall jan - april	2021 budget jan - april	2021 avvikelse jan - april	2021 Budget	2021 Prognos 1	Avvikelse Budget- Prognos
Politisk verksamhet	-863	-287	-282	-6	-845	-845	0
Vuxenutbildning	-144 832	-41 162	-53 389	12 227	-147 042	-152 168	-5 126
Försörjningsstöd	-269 495	-94 871	-95 972	1 101	-283 979	-284 239	-261
Flyktningmottagande	-11 822	-3 590	-3 388	-202	-9 500	-9 761	-261
Arbetsmarknadsåtgärder	-106 862	-30 174	-34 756	4 582	-107 318	-98 612	8 706
Nettokostnad	-533 874	-170 085	-187 787	17 702	-548 684	-545 625	3 059

3.4 Investeringar

Investeringar – inventarier

Objekt, belopp i tkr	2021 Budget	2021 Utfall jan - april	2021 prognos 1
Inventarieinvesteringar	-3 825	-600	-3 825
Totalt	-3 825	-600	-3 825

Nämnden har ett investeringsutrymme som avser inventarieinvesteringar, det uppgår till 3 825 tkr. Till och med april har 600 tkr förbrukats. Prognos för helåret är att hela investeringsutrymmet kommer att nyttjas.